

سامانه نظارت همگانی بر حساب‌رسان قانونی در آلمان

ترجمه: ریحانه احمدی

T. Volkmann

ساختار نظارت همگانی در آلمان

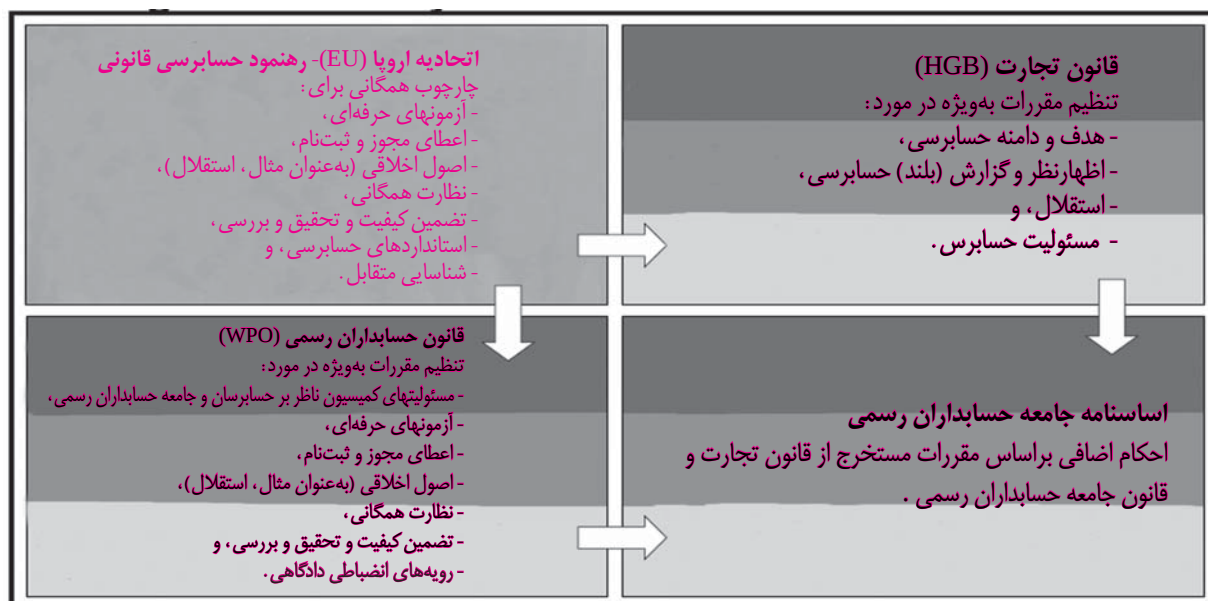
جامعه حسابداران رسمی

- در سال ۱۹۶۱ و در قالب یک شرکت قانونی، تأسیس شد؛
- از سوی شاغلان حرفه اداره می‌شد، اما کارکنان آن از غیرشاغل‌ها بودند؛
- آزمونهای حرفه‌ای، فرایند تأیید و مجوز تأسیس، لغو تأیید و مجوز تأسیس، اقدامهای انضباطی و تضمین کیفیت خدمات را سازماندهی می‌کند؛
- رویه‌های تضمین کیفیت (بررسی هم‌پیشگان نظارت‌شده) را اجرا می‌کند و از سپتامبر سال ۲۰۰۷، بازرسیها را خود انجام می‌دهد (به‌وسیله کارکنان)؛ و
- تمام فعالیتهای نظارتی زیر نظارت دقیق کمیسیون ناظر بر حساب‌رسان (AOC) و با تأیید این کمیسیون انجام می‌شود که مسئولیت نهایی را بر عهده دارد.

کمیسیون ناظر بر حساب‌رسان

- در سال ۲۰۰۵، به‌منظور اعمال نظارت همگانی مستقل بر جامعه حسابداران رسمی (WPK) تأسیس شد.
- از سوی افراد غیرشاغل مستقل اداره می‌شد.
- مسئولیت نهایی و قدرت تصمیم‌گیری در مورد تمام فعالیتهای نظارتی حساب‌رسان را بر عهده داشت.
- حق دسترسی به هر گونه اطلاعات در مورد مسائل نظارتی و مشارکت در هر گونه فعالیت نظارتی را دارد.
- همتای نهادهای بین‌المللی مشابه است و با آنها همکاری دارد.
- برخی وظایف خود را به جامعه حسابداران رسمی تفویض و واگذار می‌کند؛ اما مسئولیت نهایی همچنان بر عهده خود کمیسیون ناظر بر حساب‌رسان است.
- حق تدوین رویه‌ها، فرمان دادن به جامعه حسابداران رسمی و رد کردن تصمیمهای جامعه را دارد.
- چارچوب قانونی برای نظارت بر حساب‌رسان در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱- چارچوب قانونی برای حساب‌رسان و نظارت همگانی بر حساب‌رسان در آلمان

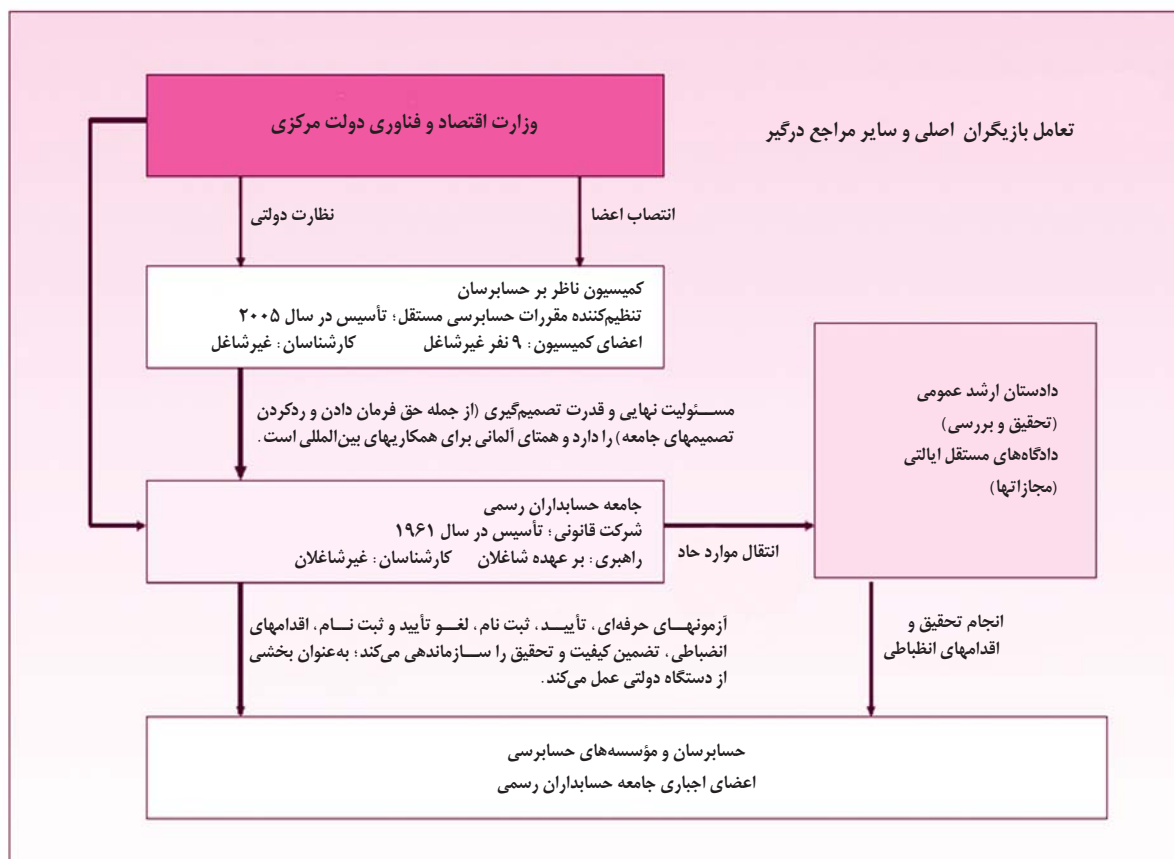

ساختار نظارت همگانی در آلمان در شکل ۲ نشان داده شده است.

ویژگیهای مرحله مقدماتی تشکیل کمیسیون ناظر بر حسابرسیان

- تعیین مقررات و رویه‌های داخلی (اساسنامه)؛
- به‌عنوان مثال: رویه‌های رأی‌گیری، رازداری، کمیته‌ها و بی‌طرفی / سوگیری.
- آشنایی با ساختارها / رویه‌های داخلی جامعه حسابداران رسمی، در سطح راهبری و در سطح کارشناسان؛
- در سامانه نظارتی آلمان این امر مهم است که گرچه مسئولیتهای اداری و عملیاتی با جامعه حسابداران رسمی است، اما مسئولیت نهایی در مورد همه تصمیم‌های گرفته‌شده بر عهده کمیسیون ناظر بر حسابرسیان است.
- ایجاد کمیته‌ها؛
- برای تضمین کیفیت و رویه‌های انضباطی.
- ایجاد مقرراتی برای محتوا، شکل و چگونگی جریان اطلاعات از جامعه به کمیسیون؛
- کمیسیون باید به تمام اطلاعات در مورد مسائل نظارتی دسترسی داشته باشد و می‌تواند در هر زمان چنین اطلاعاتی را از جامعه بخواهد؛ اما به‌منظور جلوگیری از اطلاعات اضافی و انحراف از مسائل مربوط، اولویت‌بندی مقدار اطلاعات ضروری است.
- ایجاد نظام پشتیبانی از کارشناسان مستقل؛
- مقررات قانونی، کمیسیون را از استخدام کارشناس منع می‌کند؛ اما کمیسیون می‌تواند به کارشناسان جامعه متوسل شود؛ دبیرکل کمیسیون تنها به اعضای کمیسیون پاسخگو است.

شکل ۲- ساختار نظارت همگانی در آلمان

- پیگیری و برقراری ارتباط با همتایان خارجی؛
- برای مثال، سازمان مرکزی نظارت بر حسابرسی در سوئیس (FAOA)، شورای عالی حسابرسان قانونی در فرانسه (H3C)، سازمان بازارهای مالی در هلند (AFM)، هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام در ایالات متحد (PCAOB)، شورای گزارشگری مالی در بریتانیا (FRC).

آثار به کارگیری مقررات نظارت بر حسابرسان

- «تعارض فرهنگی»، حرکت از خودانتظامی به سمت نظارت مستقل بر حسابرس؛ به عبارت دیگر، خارج شدن مسئولیت نهایی از دست حرفه؛
- با توجه به خوددراکی حرفه، موضوع یادشده حساس بوده و ممکن است به بحثهای بسیاری منجر شود.
- بحث و مذاکره با هیئت مدیره و کمیته های جامعه به منظور هماهنگ کردن کار آنها؛
- مستلزم نقش فعال کمیسیون در نظارت بر عملیات و ارکان جامعه حسابداران رسمی است.
- سمت اعضای کمیسیون جنبه افتخاری دارد (در مقابل تمام وقت)؛
- نیازمند پشتیبانی از نظر کارشناسان مستقل / و کارکنان اداری شامل متخصصان حسابداری و حسابرسی است.
- حقوق و اختیارات کمیسیون باید به دفعه ها بازنگری و تأیید مجدد شود؛
- ناشی از مناقشه با حرفه یا ابهام در چارچوب مقرراتی.
- خدشه در چارچوب مقرراتی؛
- نیاز دائمی برای در نظر گرفتن اصلاحها، به دلیل نارسایی مقررات داخلی یا تغییرات محیط مقررات نظارتی جهانی (برای مثال، رهنمودهای اتحادیه اروپا، توصیه های کمیسیون اروپا، انتظارات مقررات گذاران خارجی در رابطه با پذیرش و اعتماد «کامل»).
- حجم کاری؛
- تعدد و پیچیدگی رویه ها (تضمین کیفیت، بازرسیها، تحقیق و بررسی و غیره) مستلزم اولویت بندی است؛ ارتباطات بین المللی به زمان زیادی نیاز دارد، اما برای تجدید ارزیابی، شکل دادن و بهبود سامانه ارزشمند است.

نتیجه گیری

- درسهای فراگرفته شده عبارتند از:
- به آثار حرکت از خودانتظامی به سمت نظارت همگانی مستقل بر حرفه حسابرسی، نباید کم بها داده شود.
  - مزایای رویکرد مبتنی بر همکاری با مرجع حرفه ای باید در مقابل تقابل در نظر گرفته شود.
  - در مورد حجم کاری، در سطح داخلی و در سطح بین المللی، نباید کم بها داده شود.
  - مسئولیتها باید اولویت بندی شوند؛ کارهای متعارف (برای مثال، صدور مجوز) در مقابل امور اصلی (برای مثال، تضمین کیفیت).
  - اهمیت تبادل با همتایان خارجی؛ برای مثال، برگزاری جلسههای دوجانبه، کنفرانسهای بین المللی، همنشینی بین المللی مراجع مستقل نظارت بر حسابرسان (IFIAR)، گروه اروپایی مراجع نظارت بر حسابرسان (EGAOB).

منبع:

Volkman T., *The Public Oversight System for Statutory Auditors in Germany*, Auditor Oversight Commission (AOC), Germany, http://siteresources.worldbank.org/EXTCENFINREPREF/Resources/4152117-1278448373484/volkman_role_of_govbody_in_pos.pdf